

blive, at de ville kunne erhverve faadanne mindre Eiendomme for en mindre Kapital, med en mindre Kontant Udbetaling, end de hidtil have kunnet faae dem for, men faa ville de til Gjengjæld blive faa meget mere bebyrde med aarlige Afgifter. Den Frygt, vi nærede og udtalte under denne Sags 2den Behandling for, at man ved gaa ind paa hele denne Foranstaltning skulde at komme ind paa en høift farlig Glidbane, synes mig, har i allerhøieste Grad bekræftet sig ved, hvad der nu har viist sig i det andet Thing. Allerede nu er man ikke fornøiet med Lovforslaget faaledes, som det udgik fra dette Thing, men foreslaar en meget betydelig Udvidelse alt i denne Sæffion, og vedtage vi dette, skulle vi faae at fe, hvilke betydelige Udvidelser der vil fremkomme Forslag om i følgende Sæffioner. De ville ganfte viist ikke udeblive.

Saffner: Den ærede Ordfører for de Herrer, der have stillet Vædringsforslaget under Nr. 2 i Erklæringen, har jo faa fuldstændig gjort Rede for, hvorfor de have fundet det forsvartigt og rigtigt at gaa til en Grændse af 4,000 Kr. for Ublaas i faadanne mindre Eiendomme, at jeg egentlig ikke havde nødig at tilføie noget Videre til Anbefaling for dette Forslag. Der er imidlertid fra den ærede sidste Taler fremkommet adskillige Yttringer, som foranledige mig til at fremkomme med et Par Ord derimod. Den ærede Taler ligesom ogsaa Udvalgets ærede Ordfører henlebede Opmærksomheden paa, at Grændsen 2,500 Kr. jo oprindelig af den høitærede Indenrigsminister var sat i Lovforslaget, faaledes som han havde forelagt dette, og deri fandt den ærede Ordfører en Grund til at henstille til Thinget at blive staaende ved denne Grændse. Den sidste ærede Taler faae i den Grændse, der var fastslaaet i Udkastet, en naturlig Grændse, og jeg formoder, at han derved sigtede til, at naar man kom til en Sum, der var høiere end 2,500 Kr., vilde Eiendommene kunne faae Laan i de bestaaende Kreditforeninger. Det forekommer mig imidlertid, at man ikke bør betragte Sagen fra det Synspunkt, hvor disse Eiendomsbefiddere kunne faae Laan, men man bør fe paa, under hvilke Billaar de ville kunne faae Laan, og endelig bør man, naar man vil trække Grændsen, fe hen til, hvem det er, der virkelig er trængende til at blive hjulpsne. Jeg kan fuldt vel forstaa, at ærede Medlemmer i dette Thing fige: vi finde den Tanke at oprette Kreditkasser med Statsgaranti forfæstelig, og derfor ville vi albeles ikke gaa ind derpaa; men naar de have givet deres Samtykke til, at en faadan Lov emanerer, forstaaar jeg ikke fuldkommen, hvorledes de kunne reise en faa heftig Modstand mod, at Grændsen forhøies fra 2,500 Kr. til 4,000 eller til 5,000 Kr. Hvad det

som sagt kommer an paa, naar man overhovedet vil gaa ind paa Lovforslaget, er at hjælpe dem, som virkelig trænge til Hjælp, og jeg kan forfikre den ærede sidste Taler om, at han, naar han kjendte Forholdene i Landets forskjellige Egne faaledes, som jeg kjender dem, vilde indrømme, at der for Eiendomsbefiddere med Eiendomme til en Værdi af mellem 2,500 og 4,000 Kr., er en lige faa stor Træng til at faae Laan paa billigere Billaar, end de kunne opnaa i de bestaaende Kreditforeninger, som for Eiendomsbefiddere med Eiendomme indtil en Værdi af 2,500 Kr. Den ærede Taler henlebede Thingets Opmærksomhed paa, at man ved at udvide Grændsen faa meget, som foreslaaet er, vilde sætte en Præmie paa Udstyknngen her i Landet, Noget, som vistnok var lidet ønskelig. Jeg stal tillade mig at udtale, at jeg ganfte viist ikke er nogen Ven af en vidtbreven Udstykning, men ligesom man her i Landet ikke har sat nogen meget snever Grændse for Udstyknngen, faaledes er det ogsaa viist, at man kun til en vis Grad kan modarbejde Udstyknngen. Hvor Folkemængden tiltager, og hvor man ikke vil tvinge Folk til at udvandre, bliver man ligesvem nødsaget til at gaa ind paa en Udstykning af større Eiendomme, men at Udstyknngslysten skulde blive opmuntret ved den Foranstaltning, som tilsigtes ved denne Lov, kan jeg paa ingen Maade indrømme. Det er muligt, at en enkelt Besidder af en større Eiendom kan spekulere i Udstyknngen, men det er en Spekulation, som virkelig ikke bliver understøttet i nogen betydelig Grad ved denne Lov, og jeg tror, at den Frygt, som den ærede Landssthingsmand nærer i faa Henseende, er temmelig ugrundet. Naar man overhoved er gaaet ind paa Loven, og naar man vil hjælpe de mindre Besiddere, tror jeg, at vi her i Thinget skulle slutte os til det Forslag, der er stillet i Erklæringen under Nr. 2 under Forudsætning af, at den høitærede Indenrigsminister ikke vil modsætte sig det.

Indenrigsministeren (Seel): Hensigten med det foreliggende Lovforslag har jeg oftere havt Leilighed til at ansøre. Den er den, at man ved Statshjælp vil komme alle undertrykte eller rettere mindre heldigt stillede Samfundsclasser til Hjælp ved at gjøre det muligt for dem at staae sig Laan paa faadanne Billaar, som andre bedre stillede Medlemmer i Samfundet kunne staae sig Laan paa. Det var Hovedhensigten derigjennem at komme dem til Hjælp for at gjøre det muligt for dem at forbedre deres materielle Væbære og derved løfte dem opad. Og naar man nu spørger: Hvor er Grændsen for den paagjældende Samfundsklasse, som trænges til en faadan Understøttelse, maa man jo erkjende, at den ikke laaber sig angive ved et bestemt Tal, men beror væsent-